

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Zlatomašnik papež Pij X.

Na prestolu nekdanjega ribiča Simona, poznejšega apostola-prvaka, sv. Petra, sedi in vlada sv. Cerkev danes mož, ki je izšel tudi iz najnižjih slojev, iz revne vaške kočice, papež Pij X. „Mogočne je pahnil s prestola, povzdiguje pa ponižne“ (Luk. 1, 52.) Bog še vedno, in zelo očitno je to storil z našim dragim svetim očetom. Šele pet let krmari ta častiljivi starček lačjo Kristusove cerkve, a strmeti moramo, če si v duhu predočimo, koliko za cerkev in za krščansko življenje važnega je v tej kratki dobi dal Bog izvršiti po Piju X.

Te dni pa imamo še prav poseben povod, da se radostnim srcem zanimamo za namestnika Kristusovega. Dne 18. septembra t. l. dočete namreč petdeset let od dne, ko je sedajni poglavar katoliške cerkve bil v mašnika posvečen, pač ne sluteč, v kakšni službi mu je previdnost božja odločila zapeti kdaj zlato sveto mašo. Bolj kot samoumevno je torej, da si ob takem povodu slovensko ljudstvo in zlasti še njega draga mladina želi izvedeti kaj več iz življenja, delovanja in trpljenja sv. očeta; in nekoliko hočemo tej želji tukaj ustreči ter iz življenja tega blagega, velikega duhovnika povedati, kolikor nam bo prostor dopuščal.

I. Otroška doba.

Avstrijci smo lahko posebno ponosni, da imamo sedaj za papeža Avstrijca. Zibelka je Piju X. tekla namreč na Beneškem, tej lepi severnoitalijanski pokrajini, ki pa jo je Avstrija po nesrečni vojski s Prusi l. 1866. morala Italijanom odstopiti.

Severozapadno od slavnega, sredi v morju na otokih zidanega mesta Benetke, ležita v notranjščini benečanski večji mesti Trevizo in Vičenca, skoraj sredi med obema pa vas Rijeze, rojstna vas našega sv. očeta. Prebivalci cele pokrajine, ki je skoraj sama ravan, so bolj revno ljudstvo. Hišica z nekaj rjivami in vrtom je premoženje večine družin. Vendar je pa ravno v Rijeze lepa snaga v vsem, tudi v obleki pri moških in pri ženskah: poslednje so navadno bolj temno oblečene, s priprostim ovrtnim robcem, in kadar so praznično opravljene, jim pokriva glavo črn pajčolan.

Hišico z malim poljem sta imela tudi zakonska Janez in Marjeta Sarto, roditelja Pija X.

Ime Sarto pomeni sicer krojača, a mož je v prostih urah skušal s čevljarstvom še kaj prislužiti, poleg tega pa je kot občinski sluga služil na dan po eno avstrijsko „evanagarco.“ Izobčila torej nista poznala, pač pa je pozneje, ko je prišlo več otrok, pogledala dokajkrat skrb resno skozi okno.

V tej hiši je bil 2. junija 1835. ob 11 ih dopoldne rojen deček, ki je drugi dan pri sv. krstu dobil ime Giuseppe Melchiorre — Jožef Melhior; vladala je pač radost v priprostem domu, a komu bi se bilo takrat sanjalo, da iz tega otroka postane kdaj škof, kardinal, patrijarh in eden največjih papežev,

ki bo nastopil vlado z velikim geslom: „Vse prenoviti v Kristusu!“

Mali Pepo, tako so ga doma nazivali, ni bil dolgo brez tovaršije: čez manj kot 2 leti je dobil brateca Angelo (izgovori Anđželo), potem pa po vrsti šest sestic, kojih najstarejši je bilo ime Roza, najmlajši pa Ana. Krepko se je razvijal Pepo, in bistri očesi, ki sta zrla iz rudečeličnega obraza, sta pričali o bistrem umu dečka. Ko je obiskoval domačo šolo, je njegov učitelj Gecherle, rojen Nemeč, hitro spoznal dečkovo nadarjenost: zato je začel skupno z domačim župnikom Don Fugarini stariše nagovarjati, naj pošljejo sinka v šole. Dobri župnik sam je fantka pripravljal, da je mogel presta i sprejemni izpit, in tako je Pepo Sarto l. 1846. postal študent.

II. Dijaška leta.

Kako živo in s kolikim veseljem se vedno spominjam, dragi tovariš Vinko, najnih prvih gimnazijskih let. Saj ne zameriš, da zapišem to semkaj. Osmura je že davno odbila, v šoli smo že sklanjali po latinsko „zemlja“, žaba“ in druge besede, ali modro gledali na šolsko tablo, kjer nam je nemški profesor s smešnjimi kretnjami razlagal, da je 3 več nego 2, kar se zasliši zunaj iz lesenih stopnic in hodnika ropot, težki koraki; vrata se odpro in v razred stopiš — seveda Ti — v visokih škornjih, ves razgret od poldrugournega pota sem dol iz domačih hribov . . . Profesor seveda zmerja, mi Te gledamo in nekateri omilujemo, in jaz sem na tihem bil zelo ponosen, da sem bolj meščan nego Ti, ker sem imel iz okolice le pol ure do šole. — Ti verna slika ubogega slovenskega dijakca in njegovega študiranja — zdaj so se Tvoji koraki že davno omilili, da niso več trdi, ampak raznašajo blagoslov med bratskim narodom koroškim, ki med njim pastiruješ, ki ga budiš in vodiš . . .

Pa glej, saj se tudi mlademu dijakcu Sarto ni gojilo boljše. Prišel je na gimnazij v mestece Kastelfranko (pomeni svobodno selo), oddaljeno poldrugo uro nota od Rijeze. Denarja za posebno stanovanje ni bilo, zato je Pepo dan na dan moral z doma zahajati v mesto. Kapača je tako že s samim potom šlo veliko časa in podplatov v zgubo: toda kolikokrat je čakalo doma še drugo delo: moral je pomagati pri živini ali pripravljati drva za kuhinjo, in tako je trebalo velike marljivosti. V Kastelfranko je sicer pri neki družini dobival malo juhe in prigrizka, a je moral zato otroke v hiši poučevati. Da je čez dan bil zelodec miren, je vzel Pepo z doma nekaj kruha in mrzle polente s seboj.

Malo olajšana je bila vsakdanja pot, ko je prišel tudi Angelo za svojim bratom na gimnazij: oče je kupil zdaj voziček in osla, ki je mala učenjaka vsako hitro potegnili v Kastelfranko ter tamkaj počakal do večernega odhoda.

Pepo je v šoli izredno napredoval, ter je imel že štiri gimnazijske razrede za seboj; bila je radost gledati pobožnega in marljivega dijakca.

Takratni beneški patrijarh Moniko, ki je bil Sartov rojak, je imel pravico oddajati neko dijaško ustanovo, in podelil jo je mlademu Jožefu Sarto, ki so mu ga bili od vseh strani toliko priporočali. S to ustanovo je dobil pravico priti v semenišče, v staroslavno mesto sv. Antonija, v Padovo. Omeniti pa treba, da so italijanska semenišča drugače urejena, kot pri nas; zakaj v njih izvrše gojenci najprej gimnazijske študije, potem pa tudi mošroslovne nauke. Kmalu po svojem dohodu v semenišče l. 1856. je dobil Jožef Sarto dovoljenje nositi duhovsko obleko, kolobar in talar, in zdaj se je lotil učenja še v večjim veseljem, saj je bil sam brez drugih skrbi, je olajšal ljubim starišem eno težko skrb ter je živel v lepo urejenem zavodu med najmarljivejšimi dijaki, ki so drug drugega spodbujali k pridnosti in tekmovanju v učenju. In Sarto si je res takoj priboril mesto „prvega“ v razredu.

(Dalje prihodnjič.)

Jubilejni dekliški shod pri Sv. Križu tik Slatine.

Da dekleta rogaške dekanije prav nič ne zastajajo za dekleti šmarske dekanije, ki so se zbrale na nepozabnem dekliškem shodu na Slatki gori, o tem je pričal dekliški shod pri Sv. Križu tik Slatine na praznik Marijinega rojstva. Do 1000 deklet in žen je prihitelo iz vseh župnij dekanije izvzemši Žetale, potem iz Makol, iz Šmarja in Slatke gore, v procesijah k Materi božji na Tržišču, podružnici križevski, pred katero nas je pozdravljala slavolok z napisom: Pozdravljena srca deviška! — Vam kliče Marija tržiška. S procesijami so prišli tudi oč. gg. župniki Šegula, Keček in Gomilšek in kaplan Žekar. V cerkvenem govoru je župnik Šegula navduševal mladenke, kako naj kot hčerke Marijine časte Brezmadežno kot svojo mater, kaplan Šeško pa je daroval sv. mašo. Na to smo v velikanski procesiji šli v župnijsko cerkev Sv. Križa. Bilo je kaj čedno gledati te nepregledne čete dekliške.

Ob 1. uri popoldne otvori pod krasno ovenčanim nadžupnikovim kozolcem župnik Gomilšek v imenu S. K. S. Ž. dekliško zborovanje. Križevske pevke zapoje Marijino pesem. Mimika Plevčak (Sv. Rok ob Sotli) pa ginjaivo pozdravi v pesmi hčerke Mari-

jine in konča: Zato cvet slovenske mladine, obrni k Mariji oči! — Ako druga na svetu vse zgine, Marija te ne zapusti! Škodič Neža (Sv. Peter na Medv. selu) deklamuje „Pozdrav dekliškim Marijinim družbam“ in peterške pevke zapoje Marijino pesem. Vehovar Ana (Sv. Peter) deklamuje pesem „Brezmadežni“, Hajnšek Mar. (Rogatec) pa vnema mladenke, kako bi se naj v družbah Marijinih potegovale za Marijino čast. Petrške pevke zapoje „Velegrajsko himno“, Novak Marija (Šmarje) pa krepko pozdravi shod v imenu šmarskih deklet. Vehovar Ana (Sv. Peter) razloži, kako naj bi kot hčerke Marijine skrbele za nedolžno življenje, kako naj bi kot hčerke matere Slovenije delovale za slovensko domovino. Zabav Katka (Sv. Peter) deklamuje pesem „Mariji“, Ema Prah (Sv. Križ) pa „Slovenka sem“. Šmit Marija (Sv. Rok) lepo pojasni v govoru, kako naj bodo večne resnice sv. vere miadenkam ravnile pri vseh dejanjih in nehanjih. Črnoga Mar. (Makole) pozdravi shod v imenu Makolčanek, Bele Mar. (Sv. Križ) pa dokaže v govoru, kako važno mesto zavzema deklica, žena v našem narodnem življenju. Cep Jul. (Stoprce) deklamuje pesem „Domovini“, Krumpak Neža (Sv. Peter) razlaga, kako naj mladenka deluje z Bogom, kako z Marijo za slovensko domovino. Lončarič Ter. (Makole) proslavlja Brezmadežno v sonetnem vencu, Zbil Mar. (Sv. Križ) prednaša rodoliubno pesem „Zatorej“, Rajhar Ana (Rogatec) pa pokaže, kako si deklica, žena osvaja razne poklice in kako blagosloveno deluje na vseh poljih. Da pa je to mogoče, prav primerno povdarja Gobec Mar. (Sv. Križ), da si mora mladenka bistriti duha s čitanjem knjig in časnikov, blažiti srce pa z nedolžnim življenjem in se brigati za svojo bodočnost.

Nadžupnik Korošec izrazi svoje veselje nad krasnim shodom in želi, naj bi zlate nauke tega shoda dekleta vedno izpolnjevale in posnemale vzgled dunajskih krščanskih deklet in žen, tako bodo v resnici podpirale tri stebre slovenske domovine. Verk Amalija (Sv. Peter) pojasni, da je najboljši potni list za slovensko deklico: ponižnost, poštenost in pobožnost. Perkovič Mar. (Sv. Florjan) vnema zbrane za dekliško organizacijo, in končno povdarja Novak M. (Sv. Križ): Obljubimo Brezmadežni lurški Gospe, da hočemo res biti prave njene hčerke, materi Sloveniji pa, da homo vse žive dni vrle Slovenke. Naše Marijine družbe morajo priti v vse župnije, naše dekliške zveze morajo začeti povsod delovati, dekliška or-

LISTEK.

P. S. Folklorist.

Kak so ženiha sprijeli.

Okoli sedme vüre zaran so se začuli igreci, znamenje, ka se ženiha pela. Pri nevesti so hitro vse dveri zaklenoli, žive duše nigi ne viditi, vsi so se poskrili, samo en šoštar sidi na pragi. Obleženo ma: široke breguše, rasčesani pruslik, pa staro čoho, na glavi ma vekli klabük, črevle na nogah pa z motvozi vküp zvezane. Polek sebe ma šalico jilovice za smolo, šilo, nože, hamer, pa vse, kaj pač šoštari treba. Na krili ma stari rasčesani „bodškor“, v levoj roki drži en kunec drete, vüstaš pa žveče drugega, s pravoj drži šilo, branjski zob, pa zabađa v kverd, ka fini kak jež.

Dobro jutro Šümen! ga pozdravi ženihov starišina, mate kaj dosta dela?

Kaj vas briga mojo delo?

No, no, Šümen, što pa še tak hitro v ognji? Delo momo za vas, delo.

Kaj meni za vašo delo, še svojega nemrem skunčati.

Pa mo van dobro plačali. Mi nemo gledali na eden ali dva tolara.

Kakšo delo vas te tak peče?

Ženiha vozimo, pa se mu je pojdoč črevel raspoča, tak pa deno ne vüpa pred svojo sneho.

To ja pač slabo znamenje, pa naj bo, züte ga ali!

Šümen, vüni je dremrzlo, ženiha bi se nam raslilada, hodmo rajši vižo!

Vižo pa že ne!

Zakaj ne?

Vizi moja baba mühe lovi, če odpremo, pa joj vtegne kera vujti.

Ja ge pa so vaši lüdje, pa so vsi pomrli, ka žive duše nigi nega?

Naši so odišli boba plet, pa jih do mraka nede dumu.

Vi pa mate preajten bob!

To pa že, vi pa še bržčas letošnjega nanjč želi nuste.

Če ga vi že ste?

Že lani.

Budalo!

Kaj, jas budalo? to mate! pa vrže bodškor medje, te pa odbizi.

Zaj je starešina potrka po dverah pa ja reka: Krščenihi božji, odprite nan, mi smo od daleč prišli, pa lačni pa žedni smo!

Što pa teko ropoče okoli našega hrama, pa že nede ednok temi kunca?

Le nič se ne kregašte, samo odprite nan, mi smo pošteno lüdje, pa soboj mamo takšo stvar, ki je vašoj snehi par.

Otkod pa ste vi?

S tiste vesi, po keroj se sam med vodi.

Kam pa nameravlete priti?

Ki van smo se zagnali.

Ste krščeni?

Gda žel!

Znate kaj katekizmuša?

Več že kak vi.

Kaj je katekizmuš?

Katekizmuš so takše knige, kere deca v šolo nosijo, veki pa ne vejo, kaj je v njih.

Dobro! Keko pa je Bogovi?

Tü pa tan, pri vas pa pri nas eden.

Gda ba Bog mali?

Te dere je robačo nosa.

ganizacija mora združiti vsa slovenska dekleta k novemu delu, posvečenemu lastni in narodovi sreči. Predsednik shoda, župnik Gomilšek, zahvali mladenke za ogromno udeležbo in za ves trud za ta izborni uspehi shod, ki naj rodi najlepše sadove v verskem in narodnem oziru. Vmes so pridno popevale križevske in petrške pevke.

Ob 3. uri popoldne so bile slovesne večernice, po katerih v slovo priporoči župnik Gomilšek mladenkam nedolžno življenje po vzgledu Marijinem. Na to smo se razšli v procesijah na vse strani. Dobro je vsaka prečitala lepe besede na slavolokih: O Marija naša Mati, tvoje hočemo ostati! — Bodita Jezus in Marija vam vedno sladka tovaršija. — S križem in Marijo v nebeško domačijo! — Srce zvesto kakor zda, naj ostane vekomaj! — Vsaka Jezusu zapoj: Oh, ostani ženini moj! — Jezusov blagoslov spremi vas vse domov!

Navdušenje deklet je bilo izredno veliko, veliko pa tudi veselje nad prvim dekliškim shodom, ki se je ob najlepšem vremenu izvršil v največjo zadovoljnost vseh udeleženk. Naj obrodi stotere sadove v korist cerkvi, narodu, domovini!

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 84.389 udov, to je 5533 več kakor lani.

Imela je družba l. 1899 udov	78.103
„ 1900 „	78.596
„ 1901 „	76.110
„ 1902 „	80.046
„ 1903 „	76.058
„ 1904 „	84.598
„ 1905 „	83.572
„ 1906 „	81.879
„ 1907 „	79.146
„ 1908 „	84.389

Družba torej sicer ni še dospela popolnoma na vrhunec l. 1904, a vendar je upati, da bode to število prekoračilo v teku prihodnjih let. Saj ljudje veliko več berejo kot nekdanj, in družba si bo prizadevala, dajati ljudem berila, ki bode res za vse.

Mohorjanov pride letos na:

1. Goriško nadškofijo	9841 (+ 746)	udov.
2. Krško škofijo	6350 (+ 107)	„
3. Lavantinsko škofijo	25650 (+ 1918)	„
4. Ljubljansko škofijo	33360 (+ 2353)	„
5. Tržaško-kopersko škofijo	4454 (+ 83)	„
6. Sekovsko škofijo	419 (— 3)	„
7. Škofiji Poreč in Krk	168 (+ 60)	„
8. Dalmatinske škofije	239 (— 68)	„

9. Zagrebško nadškofijo	487 (— 7)	udov
10. Djakovsko škofijo	67 (— 16)	„
11. Bosniške škofije	170 (— 43)	„
12. Somboteljsko škofijo	277 (+ 59)	„
13. Videmsko nadškofijo	258 (+ 18)	„
14. Razne kraje v Evropi	345 (— 8)	„
15. Ameriko	2067 (+ 39)	„
16. Afriko in Azijo	237 (+ 5)	„

Vkup 84.389 (+ 5533) udov.

Torej dobi letos slovenski narod od družbe sv. Mohorja iznova 506.334 lepih knjig. 11.275.810 knjig je družba do lanskega leta podala Slovence, z letošnjimi pride torej na število 11.882.144. Kde preceni, koliko se je v teh spisih dalo Slovence izobrazbe, koliko zabave, koliko razvedrila, koliko veselja, koliko se je slabega zabranilo. Zato pa je slovenskega naroda častna dolžnost, delati tudi zanaprej za ta zavod, za katerega Slovenci drugi narodi zavidajo, katerega drugi posnemajo.

Dne 1. septembra smo pričeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika, Afrika in Azija, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Lavantinska škofija, 5. Ljubljanska škofija, 6. Goriška nadškofija, 7. Tržaško-koperska škofija.

Ker smo letos prejeli vpisovalne pole večinoma že začetkom februarja, nam je bilo mogoče z razpošiljativjo knjig pričeti skoro za en mesec dni prej.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo avizo, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročuje samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gospodje poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

One gospode poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora. Odbor.

Okoli po svetu.

Stajerski agrarci so proti uveljavljanju trgovinske pogodbe s Srbijo napovedali 40 protestnih shodov.

Ljubljana. 8. kongresa slovanskih časnikarjev se je udeležilo nad 100 časnikarjev, med njimi posebno lepo število Rusov.

Na Dunaju se je mleko podražilo za 2 vinarja pri litru.

Zaka pa je Bog malaj bijo?

Ja, če ste vi veki prišli na svet?

Što je zmerjo, kak daleč je od neba do zemle?

Lucifer, te dere je z neba v pekel leta.

Kaj peče pres ognja?

Vaša grešna vest, ka nas notri ne pustite.

Kaj bi te notri radi?

Tisto stvar, ki je našemi ženih par.

Takše stvari pa mi nemamo.

Da lažete.

Na ednok sta bla dva šerga vlni, ka bi tiste zvezala, pa v vozo odegnola, ker poštene ljudi majo za lažlivec. Zda so šteli toti notri vdrapnoti, pa že blo je drgoč vse zaklenjeno. Pred dvermi je stala veka žmetna miza, na mizi kropjača vode za tinto. Okoli mize so sitedi šribari, ki so gosinje peroti namakali v kropjačo, pa gor pisali na stare sare, kaj so zvinejši gučali. Tak je prle bilo. Za pa so na tihen vse proč znosili pa dveri odklenoli.

Pa nan nete že odprli?

Odprite si sami!

Zunajšni se vprejo z veliko silo v dveri, dveri so se naglo odpahnole, te pa so skapali eden na ovega. Mislili smo, ka smo prišli k pošteni luden, za pa bi nas radi vse poklali. Hodmo, odkod smo prišli, s takimi ludmi nemamo nič več opraviti!

No, no, nikan ne hote, mi smo šteli samo malo šalo napraviti! Samo hote nazaj, pa nan odkrito povete, kaj bi radi!

To smo van že povedali, v mlini se dvakrat pravi.

Takše stvari mi ne zmoremo, kakšo vi iščete.

Da lažete.

Sergi, zvešte ga pa na rotaš žjin!

Ja, zakaj?

Če smo mi lažlivec?

Kaj pa ste drugo, kak lažlivec, ve so nan gospod farnešter trikrat dol s predgence povedali, ka je tu tista stvar, ki je našemi ženih par, za pa tajite, pa še notri nas neste pustili, tak kak da bi mi kakši fajoti bili.

Te pa si jo ali sami poiščite, če nan nikak ne verjete!

Sami si je nemo iskali, vi nan jo morate prignati, le poglednite toto pismo, te te vidli, kak tota regula frülü.

Ge pa je občinski pečat?

Na levoj strani.

Te pa naj bo ali zavolo večkrat; Jakob zezovi da jo!

Zaj priplanta na paleo oprta, stara püklava, vsa zadudana baba.

No, oča starišina, ste zaj zadovolni? Smo (odreči se nesmijo, drugači to prečoprečanje predugo tpi), samo ka se mora zesnažiti, ve znate, ka takšega strašila nesmimo našemi ženih pokazati, ve bi se nan oskütja.

Stara baba odbiži, pa priskače belo oblečena svatevca z vencon na glavi.

Oča starišina, ka pa k totoj rečete?

Prava ne, pa zadovolni smo. Stopi, Micika, k meni!

Kak da bi po lüfti priplavala, se prikaže druga svatevca.

Ste s totoj zadovolni?

Morilec č. g. dekana Erjavca v Vipavi, Viktor Pa n g r e, je bil v Ljubljani obsojen v smrt na vesalih. Nesrečnež, ki ga trapi huda jetika, ni pokazal prav nič kesanja.

Češki svet pozivlja češko ljudstvo, da ne sme na noben način dati svojih otrok v nemške šole.

Isl. Pri polaganju temeljnega kamna Elizabetne bolnišnice so vzdali na temelj več dokumentov, ki jih je cesar sam podpisal, in sedaj veljavnega denarja v vrednosti 36 K. Vse to so neznani tatovi ukradli. Občina je za tatove razpisala 1000 kron.

V spomin desetletnice, ko je bila umorjena cesarica Elizabeta, so se vršile zadušnice na Dunaju, v Budimpešti in po vseh deželnih glavnih mestih. V Budimpešti je med zadušnico cesar pokleknil in grenko plakal.

Morilec cesarice Elizabete, Lucheni, je naročil svojemu zastopniku, naj prosi avstrijskega cesarja Franca Jožefa, da vpliva na to, da bi ga v jubilejnem letu pogojno pomilostili.

Bosna in Hercegovina se spoji z Avstrijo še letos in sicer 2. decembra. Nekateri velosile, ki so podpisale berolinsko pogodbo, s katero se je dovolilo Avstriji zasesti ti dve deželi, so k temu že pritrjuje, pri drugih pa se v ta namen uvedejo potrebni koraki v najkrajšem času.

V Sarajevu in Plevlju se pomnožita vojaški posadki.

Po Bosni se širi knjižica „Bosanski bratje“, ki zelo napada Avstrijo in pozivlja, da se naj vzdignejo proti tlačiteljem Habsburžanom.

Rumunski kralj je nevarno zbolel na želodcu.

Nemčija in Švedska sta sklenile med seboj zvezo, se v slučaju vojne medsebojno podpirati na suhem in na morju.

Mladoturki oznanjajo: „Prostost narodnostim in veroizpovedanjem.“

Ruski cesar pride koncem novembra na Dunaj.

V Londonu se je vršil vseangleški katoliški shod.

Razgled po domovini.

Iz srednjih šol. Profesor na deželni gimnaziji v Ptujju dr. Egid Raitz je premeščen na mestno gimnazijo v Linc. Za učitelje na srednjih šolah so imenovani: suplent dr. Robert Janežič na realko v Maribor; Viljem Kropaček na realko v Maribor; dr. Ivan Arnež na gimnazijo v Maribor; Ljudevit Lang na gimnazijo v Maribor.

Suša na Štajerskem je napravila kmetom škode le pri živinoreji 25.000.000 K, s škodo v sadjarstvu in vinarstvu bo skupne škode do blizu 100.000.000 K.

Napad na fajakarja. V Mariboru je najel kakih 25 let star, gornještajersko oblečeni mladenič prevoznika Jožefa Mešiček, da ga pelje v Kamnico. Med vožnjo na samoti je mahtoma zasadel vozniku nož globoko v tilnik, da se je zgrudil z voza, a napadalec je zbežal, ne da bi voznika oropal. Maščevanje je izključeno, ker je bil napadalec vozniku popolnoma neznan. Sumi se, da je napadalec iz ječe pobegli dezertar 15. pion. bataljona Franc Arnshek. Ko se je ranjeni voznik zopet zavedel, se je peljal sam k zdravniku v Maribor. Ranjen je hudo, vendar ne smrtno.

Tudi s totoj smo zadovoljni, pa parteka, jas sen že lačen, dajte nan skoro to pravo!

Oča starišina, če tota ne za vas, pa resen neste dobro prišli, druge pač mi ne zmoremo.

Včasi mo se previžali. To je snehin prstan (uho stare motike), če de joj prav, je prava, če pa joj ne de prav, pa nan morete drugo spraviti, zempte jo, ge jo čete! Vište, ka joj je preveki! Zdaj ste deno previžani?

Vi ste künštini kak lisica, van se nemre nič zatajiti pa ne skriti, te pa aji naj pride ta zaželjena golobica!

Tota pač tota, tota je ta prava, reče starišina, pa jo potegne k ženihi. Juško se joj nasmeji, Katica pa mu da beli robeč, pa pišle z rožmarina. Robec vtakne Juško v žep, z rožmarinom pa mu Katica potegne parkrat pod noson, ki pre nekaj pomeni, te pa jemi ga vtakne za klabük.

Od Sv. Križa pri Mariboru. Veteranska slavnost, katero so v nedeljo, dne 6. septembra priredili tukajšni dosluženi vojaki v proslavo šestdesetletnega vladarskega jubileja presvitlega cesarja, se je vrlo dobro obnesla. Že na predvečer in na dan slavnosti je mogočno pokanje topičev širpemu svetu naznanjalo, da se na visokemu hribu Sv. Križa vrši posebna slavnost. Ob pol 10. uri je med sviranjem godbe prikorakalo rad 60 veterancev v cerkev k slovesni službi božji. V svojem dovršdnem govoru, med katerim je malokatero oko suho ostalo, je slavnostni propovednik vlč. duh. svet. dr. Medved navzočim veteranom dal tri povelja na pot v nadaljno življenje: ljubite svojega cesarja, spoštujte svojega cesarja, posnemajte svojega cesarja! Po dokončani službi božji so veterani defilirali pred tremi najstarejšimi dosluženi vojaki, pred cerkvenim govornikom vlč. g. dr. Medvedom in pred tukajšnim rojakom dr. Pipušem. Med skupnim obedom, katerega so se na prijazno povabilo veteranov vdeležili tudi gg. dr. Medved, dr. Pipuš in domači g. župnik, vladalo je živahno veselje in poštena dobra volja. Vlč. g. dr. Medved je govoril navdušeno napitnico presvitlemu cesarju-jubiljarju, g. dr. Pipuš je napival mili naši slovenski domovini, g. Hlebič č. g. dr. Medvedu in domačemu g. župniku, g. župnik poveljniku Hlebiču in vsemu moštvu. Ob pol 3. uri so se zopet vsi veterani skupno udeležili popoldanske službe božje. Posebno pohvalo zasluži tudi godba od Sv. Duha na O. V., ki je ves čas neumorno vrlo dobro igrala v splošno zadovoljnost, zlasti tudi slovenske komade. Lepa prireditvev ostane gotovo vsem v trajnem spomnu. — Sedaj pa še enkrat opozarjamo na drugo lepo slavnost, katero priredi tudi v proslavo šestdesetletnega vladarskega jubileja presvitlega cesarja tukajšno bralno društvo v nedeljo, dne 27. septembra popoldne pri Sv. Urbanu nad Mariborom. Na vsporedu je petje, deklamacija, godba in gledališna predstava. Slavnostni govor je velikodušno prevzel naš mladinski organizator č. g. Ely. Vračko iz Jarenine, kar bo gotovo še posebno mladino v prav obilnem številu ta dan privabilo k Sv. Urbanu. Torej dne 27. septembra popoldne vsi od blizu in daleč k cesarjevi slavnosti na prijazen grič Sv. Urbana pri Mariboru!

Jareninske novice. Zadnje nedeljo meseca avgusta je priredilo pri nas kmečko bralno društvo veliko veselico v proslavo šestdesetletnice vladanja našega preljubljenega cesarja. Veselica se je obnesla nad vse imenitno. V vznesenih besedah je pozdravil goste gospod predsednik bralnega društva. Prolog v proslavo cesarjevega jubileja je deklamiral mladenič Fr. Sekol. Jareninsko cesarjevo himno je pa deklamiral deklica Tončka Ul. Slavnostni govor je imel gospod Ivan Supanič, ki je poudarjal posebno cesarjevo plemenitost, neustrašenost in radodarnost. Jareninski pevci so zapeli kaj lepo nekaj pesmi. Srečolov je povzročil mnogo smeha, pa tudi iznenadenja. Prosta zabava se je vršila pri gostilničarju g. Orniku. Pozno v noč so se ljudje imenitno zabavali. Jareninski slavčki so neumorno peli, metale so se kače in konfeti. Poštar pa je imel obilno dela. Iz ust marsikaterega gosta sem slišal: (Tako veselo še ni bilo v Jarenini. — V nedeljo, dne 27. septembra pa imajo svojo slavnost pri nas odsluženi vojaki. Ob 8. uri prikorakajo v cerkev z godbo. Tukaj imajo pridigo, slovesno sv. mšo in skupno sv. obhajilo. Opoldne je skupni obed pri g. Orniku. — Slišimo tudi, da se pri nas misli ustanoviti veteransko društvo s slovenskim poveljnim jezikom. To misel mi navdušeno pozdravljamo.

Ptujška okolica. Priprosto in čedno hišico si je dal postaviti gospod France Šumenjak, bučelar v Novi vasi pri Ptujju. In vrhu podstrešja je bilo lepo okinčano smrekovo drvesce, celo v trobojni slovenski barvi so bile vse zastavice. To je zelo pikarstvo v oči nemčurje, in nemška šolska mladina se je norčevala iz tega. Na Ptujju je namreč stara, a grda navada, da se ob takih prilikah vse lepša in krasa v nemških barvah in celo z nemškimi napitnicami nagovarja. — Tebi, novi hišni posestnik, kličemo: „Bog Te živi mnogo let in Ti daj obilo blagostova v novi hiši! Ostani še za naprej zvest sin zaničevane domovine, naše krasne Slovenije!“ Bog nam daj mnogo posnemačev, trdnih narodnjakov v ptujski okolici.

Vičava pri Ptuj. Letos je bila dolga suša, ko pa je dež utamočil, so meseca avgusta zelo rastle gove po gozdih, v tolikem številu, da tega stari ljudje ne pomnijo. V Ptuj so kupci, večinoma židje, imeli cele kupe gob. To leto se sme res imenovati dobro, izvrstno gobje leto.

Brtje pri Ptuj. Prenovljena tukajšna Marijina kapelica je bila blagoslovljena na praznik Marijinega rojstva. Postaviti sta jo dala Jurij in Marijeta Kuhar pri svoji hiši že leta 1898. kot jubilejno kapelico v spomin petdesetletnice vladanja Njih Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Letos v spomin treh jubilejev pa je spet ta „jubilejna kapelica“ prenovljena. Gospod gvardijan, č. g. o. Vaupotič, so v nagovoru omenili, da je ta kapelica kras cele župnije. Je pa tudi dokaz goreče ljubezni klo Marije Kuharjeve družina, ki je dala to kapelico postaviti.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Letošnja huda suša nam je napravila veliko škodo. Krme za živino bo primanjkovalo, ker bo tudi otave veliko manj kakor lani. Pričakujemo od države obljubljeno nam pomoč, da moremo čez zimo prehraniti ljubo živinico. — V Božjah že dve leti nameravajo zidati novo šolo. Čeravno je otrok nekoliko premalo, je vendar nova šola nujno potrebna, ker imajo nekateri otroci v farno šolo k Sv. Jungerti silno klateč in zato morajo po zimi zaradi hudega mraza izostajati iz šole, kar jim je gotovo v škodo.

Slov. Bistrica. Dne 13. t. m. se je tukaj z veliko slavnostjo otvoril slovenski hotel „Avstrija“. Ta hotel je največje poslopje v nemškutarski Slovenski Bistrici.

Laporje. Dne 27. septembra bodo mil. g. stolni prošt K. Hribovšek blagoslovlili nove orgle v naši prenovljeni in povečani župni cerkvi in prenovljen Marijin altar.

Majšberk. Graščino Hamre, h kateri spadajo veliki bukovi gozdi, je kupil nek ljubljanski denarni zavod.

Bučočovec. Umrli je na ang. ned. zjutraj v Bučočovcih Katarina Slavič, mati Franca Slavič, jezuitskega rektorja v Travniku in Matija Slavič, posestnika na domačiji, ter stara mati dr. Matija Slavič, pridigarja v Celju.

Koroške novice.

Deželna vlada je določila 1 K. 38 v kot odškodnino za kilo mesa od svinj, ki se vsled uradnega ukaza morajo zaklati v mesecu septembru.

Socialdemokratski list „Naprej“ se vsiljuje koroškim Slovincem z nemškimi naslovi.

V Možici priredi kat. slov. pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ dne 27. septembra ob pol 3. uri javen shod z igrami: „Pri gospodi“ in „Sv. Neža“.

Vogrče. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi dne 20. septembra ob 3. uri popoldne pri „Skofu“ mesečno zborovanje in veselico z govorom, petjem in igro „Krčmar pri zvitem rogu“.

St. Lipš. Srebrno svetinjo s krono je dobil hlapec A. Logar, ker služi pri posestniku Legartu že 32 let. — Blizu Z v a b e k a je dobil isto odlikovanje hlapec Jožef Debrovnik, ki služi že 36 let pri enem posestniku. — Posnemanja vredno za hlapce in deklet!

Važenberg. Slovesno in veličastno smo obhajali letošnje jubileje v spomin papeževe zlate maše in 60 letnice cesarjevega vladanja. Dne 23. avgusta so prišle velike procesije iz Šmarjete in St. Jurja v prijazno romarsko cerkev na Želinjah, da so se na željo višjega dušnega pastirja opravile molitve za sv. očeta in cesarja. V srce segajoča je bila ob tej priložnosti lepa pridiga šmarješkega g. provizorja Dolinarja o sv. očetu. — Dne 30. avgusta pa se je v St. Jurju vršila velikanska slavnost, kakoršne še okolica videla ni! Gasilci iz važenberške občine so namreč priredili isti dan veliko cesarjevo jubilejno slavlje, katerega se je udeležila v velikem številu vsa okolica. Slovesna služba božja se je vršila pod milim nebom; pri sv. maši je ubrano svirala želinjsko-šentpeterska godba. Slavnostni pridigar, gospod župnik Poljanec so v svojem govoru, ker se je ustanovila nova požarna bramba, omenili, kakšen pomen in namen da imajo gasilna društva, in potem se v gniljivih besedah spominjal žalostnih in veselih dni

našega presvitlega vladarja. Pri slovesnosti je bil tudi navzoč venkovski okrajni glavar, vladni svetovalec, g. Majnemer, ki je se svojim pobožnim obnašanjem pri službi božji dal ljudstvu najlepši vzgled. Takšne gospode si ljudstvo zelo ceni. Ni treba omenjati se posebej, da je isti dan bil St. Jur slovesno okrašen, da so iz zvonika, iz visokih mlajev in hiš vihrale zastave, in je daleč naokoli označevalo gromentej opicev, da se v St. Jurju obhaja nekaj nenavadnega.

Grebinj. Nadvse obilno je obrodilo letos sadje, a kupcev ni. Druga leta so hodili k nam sadje kupovat iz Nemskega, a letos ga imajo tudi tam dovolj. Po nekaterih krajih se nujno pobiranje ne izplača. Kaj storiti? Bojše namizno sadje se naj še ohrani, stajaje se naj vse porabi za sadjevec — mošt in žganje iz sadja. Čespji se naj ali posuše, ali porabijo za slivovko; prodati se jih ne izplača. Ponekod tozijo, da imajo premalo posode! Naj isti, ki je imajo odveč, jo dajo na razpolago in si jo že letos napolnijo za drugo leto. Naj se nikar preveč ne trati letos sadje in mošt. Vse se naj porabi, če ne drugače, se naj posuši! Prihodnje leto ne bode sadja, ker na drevju ni videti nobenega cvetnega popka, marveč sami lesni. In potem bodo spet morali naši kmetje prav drago kupovati za posle in delavce smrdljivo žganje, strupeni spirit, mesto, da bi se že letos preskrbeli s sadnim moštom tudi za prihodnje leto. Ljudje letos prav nič ne občutijo, če morajo po gostilnah dražje plačati pivo; saj jim ga ne bode treba piti, ker je sadjevec dovolj. Naj letos ljudje iz krajev, kjer sadja ni, opustijo žganje in pivo, ter si naj kupijo od svojega sobrata - kmeta — dobre pijače.

Velikovec. Na Malo Gospojnico popoldan se je vršil v nemški telovadnici zelo dobro obiskan kmečki shod. Udeležba je bila radi tega tako velika, ker se je za shod zelo agitiralo, ker se je reklo, da imajo tedaj kmetje svoj dan, in je vsakega dolžnost se ga udeležiti, ali pripada tej ali oni stranki. Govorili so o kmečkih stvarih: Hohenblum, znani kmečki prijatelj iz Dunaja, velikovski Nagele in potovalni učitelj Šumi, seveda vsi, samo v nemškem jeziku. Na shodu se ni napadlo razven socialdemokratov nobene stranke. Kar sta Hohenblum in Šumi govorila, lahko vse potrdimo, ker itak zahteva to za kmete naša krščansko-slovenska stranka. Tudi Nagele se je držal tokrat v svojih mejah; drugače je pa zelo slabo govoril. Dobro je bilo, da se je udeležila shoda tudi slovenska stranka, izmed katere sta odgovarjala in izpovedala svoje mnenje velikovski kolar g. Čarf in šentjurski župnik g. Poljanec. G. Čarf omenja, da našega kmeta razven drugih nadlog teži tudi uravnava šol, ki naj bodo na kmetih drugačne in v mestih tudi drugačne. G. Poljanec pravi, da so gospodje danes sicer povedali veliko pametnega, a nam niso nič pokazali, kako bi se dala zaceliti rana, na kateri naš koroški kmet najbolj trpi in krvavi, da bi se namreč vsaj nekoliko poboljšalo pomanjkanje poslov in kmečkih delavcev. Kaj pomagajo nam kmetom velika posestva, ako pa ni ljudi, ki bi jih obdelovali! Lepo so govorili gospodje na shodu, govorili res za kmeta, ker so naši bili zraven. Ako bi jih ne bilo in bi videli Nagele in drugi, da so sami med seboj, je pa gotovo, da bi naše kmete ne samo poučevali, temveč vabili bi jih v svojo sredino in pripravljali za bodoče deželnozbornske volitve, ki se vrše kmalu po novem letu. Zdaj so jim pa Dobrovc, Poljanec in Čarf zmešali račune.

Druživna kronika.

Sv. Jakob v Slov. goricih. Malokje je mladin tako navdušena za mladinsko organizacijo, kot pri nas. To kažejo posebno naši društveni shodi, ki so vsakokrat tako dobro obiskani. Zadnji društveni shod se je vršil dne 6. septembra in se ga je udeležilo okoli 200 ljudi, večidel mladina. Prihitel je med nas tudi mladenič Žebot iz St. Ilja, ki nam je v kaj lepem govoru razkril naše nasprotnike. Za njim je govoril Janez Šparl iz Jarenine, ki je vzbujal mladeniče k ustanovitvi mladeniške zveze. Za zabavo so skrbeli naši tamburaši s svojim ubranim brenkanjem, ter z lepim petjem tudi cerkveni pevci pod vodstvom g. Knupleža. Izmed mladenk je nastopila Veronika Klemenčič s pesmico: „Slovenka sem“. Z obiskom so shod počastili tudi fantje iz Jarenine,

kar jim ob priliki vrnemo. Tebi pa, draga šentjakob-ska mladina, želimo mnogo tako veseljih dnevov!

Laporje. K. sl. izobraževalno društvo priredi dne 27. t. m. jubilejno slavnost z deklamacijami, slavnostnim govorom, petjem. Predstavlja se bota 2 igri: „Dom in tujina“ in „Ne vdajmo se“. Začetek po večernicah. Vstopnina 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

Galicija. S. K. S. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 20. t. m. jubilejno veselico v proslavo 60 letnega vladanja presvitlega cesarja v gostilni g. Ašenbergerja.

Mladini.

Mladenkam. Bila sem danes prisotna pri novi sv. maši, ki jo je daroval mladenec naše župnije. Ni moj namen popisovati te velevažne slavnosti, saj je vam vsem znano, da ni za župnijo lepšega dne, od dneva primicije. Ne pozabem je ta dan le samo slavljencu in rodbini njegovi, temveč cenim vas, cenim župnik. Opušcam torej vse nadaljno opisovanje in preidem k stvari. Ta primicija je namreč imela neko posebnost, in te na to se hočem ozirati. Krono je nesla e. g. primicijantu sivočasa devica, kaj takega pa vendar posejaj ni bilo še nikoli in nikjer. Morda se vsi, ki mislite, da se je morda temu kdo smejal, ali da bi kdo podstopil norčevati se radi stare svajtove. Ne, nasprotno! Marsikatero oko se je rosnilo pri tem pogledu. Da razumemo celo zvezo, treba nam bo, ozreti se v preteklost.

Bilo je pred tridesetimi leti. Marta Bogovičeva, uzorna mladenka, je kot edinka po smrti svojih staršev podedovala lepo kmetijo. Da ji ni manjkalo snubcev, si lahko predstavljate, četudi je bila Marta prekoračila 30. leto in tudi nikakor ni bila lepota. Dosedaj je bila odklonila vsako ponudbo; sketalo se je, da Marta hoče ostati samica. — Tem večje je bilo začudenje, ko se je po vaši raznesla vest, da se Marta zaroči z ekonomom Ivanom, ki je pred kratkim bil nastavljen v sosedni grajseni. V prostem času je namreč ta ekonom z dovoljenjem svojega gospodarja pomagal tudi drugim posestnikom, zlasti pri nasajenju novih gorc. Tako je prišel Ivan tudi v Martino hišo. 25 letni mladenec je posebno rad občeval z Marto; spoštovala sta drug drugega, ker sta bila oba plemenita značaja.

Grajsčak je začel Ivanu prigovarjati, naj snubi Marto; po kratkem premišljevanju se Ivan odloči prositi Marto v zakon.

Marta, ki je od dne do dne bolj spoštovala značajnega Ivana, privoli, toda s pogojem, da se v boljše medsebojno spoznavanje z odločitno zaroko čaka še pol leta.

V Martini hiši je bivala 17 letna osirotela Marica, kateri je bila Marta ne samo gospodinja, temveč tudi skrbna mati. Marica pa je bila pridna in hvaležna gojenka; ljubila je iskreno svojo dobrotnico, molila za njo, ji stregla kjersibodi in urno sukala svoje pridne roke pri različnem domačem delu. Marica je bila vesela narave, pela je kot slavček ter razveseljevala se svojo šaljivostjo celo hišo. Nekaj časa sem pa Marta opazuje, da pri Marici ni več prave veselosti, da blede njena lica in da je pogostoma zelo razmišljena, otožna in raztresena.

Vkljub vsemu poizvedovanju in povpraševanju Marta ni mogla najti vzroka Maričine otožnosti.

Bližal se je konec pogojenega pol leta. Nekéga dne je morala Marta v mesto na sodnijo. Domu grede premišljevala je o bližajoči se zaroki; ljubila je od dne do dne bolj bodočega zaročenca, srečno se je čutila, veseloč se dneva, ko sklene zvezo s pridnim, značajnim mladeničem. A pri vsem tem je imela premisleke: razlika v starosti je bila le velika; — ali jo Ivan res ljubi? — Ali se ne moti? Jeli zadostuje spoštovanje za srečni zakon? Kaj, ko bi se Ivan pozneje kesal? Take in enake misli so ji rojile po glavi. Ko pride potoma skoz župnijsko vas, stopi v cerkev, poklekne pred oltar Marijin in goreče moli.

Potolažena in mirneja se vrne domu. V spalnici odloži; dveri v sosedno sobo so bile naslonjene; nehote čuje sledeči pogovor med Ivanom in Marico:

Ivan: „Torej dobre Marte ni doma; nekaj nujnega bi ji imel sporočiti, dolgo pa čakati ne morem, ker se ob petih z gospodarjam snideva v goricah.“

Marica: „Tetica se mora vrniti vsak čas; le malo potrpite. — Gospod Ivan, ali mi dovolite prošnjo?“

Ivan: „Gotovo, Marica, le govorite!“

Marica: „Vem, da v kratkem snubite mojo dobrotnico, mojo drugo mater; zaroka bo kmalu sledila poroka. Prosim vas, ljubite dobro Marto, osrečujte jo, kakor ona to zasluži po svojem blagem sreću. Jaz pa nočem za vaju blagor monu vse svoje zive dni.“

Ivan: „Dobro, dobro, Marica!“

Marica: „Sedaj pa se moja druga prošnja! Ta zadeva mene. Kakor čujem, išče Vaš gospodar hišno, za svojo, v Beču bivajočo, oženjeno deč; priporočite me za to mesto. Upam, da mi je mogoče, ustrezati vsem zahtevam, in trdno voljo imam, vestno izpolnjevan vse svoje dolžnosti. Prosim vas, ne zavrnite te moje prošnje!“

Ivan: „Vi hočete zapustiti to hišo, Marica, zakaj?“

Marica: „Ne vprašajte, ne morem ostati tu, oh prosim ne vprašajte!“ (Čuje se jok.)

Ivan: „Marica! Moj Bog!“

Pri teh besedah vstopi Marta; blede je, a s krepkim, odločnim glasom juna reče: „V kratkem bo v tej hiši vesela zaroka Ivana in Marice. Ti Marica uobisi pristavo, ki leži blizu grajsčene, in ti Ivan se nadaje lahko oskrbuješ gospodarjeve gorice in pri tem si tudi še doma na svojem mestu. Sedaj nobenega ugovora več! Jutri se popeljemo v mesto k notarju, da se cela stvar tudi postavno uredi.“

Zaroki je kmalu sledila poroka, in leto potem so imeli Ivanovi sinčka Jožeka, kateremu je kumovala Marta.

Marta je bivala sedaj začasno pri Ivanovih; stregla je Marici in jo nadomesiovala v gospodinjstvu.

Radost pri Ivanovih se je pa hitro spremenila v žalost; mlada mati je postajala od dne do dne slabša; blede in upala so bila prej cvetoča lica — in osem dni po porodu je Marica zatisnila za večno svoje oči. Ni mogoče popisati žalosti Marte, ne obupa Ivana. Ta je bil od tistega trenutka kakor okamenel; mehanično je sicer opravljal svoje delo, a bilo je videti, kakor da bi bil njegov duh odsoten. Se za otroka se ni zmenil; le redkokdaj je prišel k Marti, kjer je po materini smrti bival Jožek; pogledal ga je, se bridko razjokal in zopet odšel. Ivanova dušna bol pa ni dolgo trajala. Čez pol leta je umrl za legarjem. Po božji volji je bil zopet združen z nepozabno Marico. Osirotili Jožek pa je ostal pri Marti. Da je pri Martini vzgoji postal Jožek vrl mladenič, pozneje vzoren dijak, temu se ne bodemo čudili. Že v ljudski šoli je kazal ne samo izvanredno nadarjenost, temveč tudi blago srce. Kot šolarček je stregel pri sv. maši; že takrat je gojil željo, postati duhovnik; zvest je ostal temu stremljenju tudi v srednjih šolah. Pri vsaki priliki je rekel Marti: „Če je božja volja, postal bom služabnik gospodov. Kumica, kako lepa bo primicija! — Vi, le Vi mi bodele nesli krono; te prošnje mi ne smete odbiti; oh, kako zelo Vas ljubim in čišlam, draga kumica!“

Vsi ugovori Martini niso obveljali. Jožek ni odnehal prositi, in Marta se je udala.

Danes torej je bil velepomembni dan, težko pričakovani dan! Jožek je stal prvič pred altarjem kot novomašnik, in stara Marta mu je nesla krono.

Skupno sta danes molila za Jožekove pokojne staršev; Jožek pa še prav posebno za svojo drugo mater, kumico Marto.

Blagrovali so vsi novomašnika, blagrovali pa tudi Marto, ki se je danes čutila presrečno. Njena sreča je bila prava sreča, ker njej veljajo besede: „Blagor mu, ki ve prentagovati samega sebe, ki vedno spolnuje svoje dolžnosti do Boga in do bližnjega, ki tudi v hudih bojih ne zapušča pota poštenosti in ki vsled tega doseže zaželjeni namen!“

Mladenke, spominjajte se večkrat Marte in njenega ravnanja; morda se obvarujete marsikaterega nepremišljenega, usodepolnega koraka! M.

Mladeničem! Naši mladeniški shodi še niso pri kraju. V nedeljo, dne 20. septembra bo v Poljčanah velik mladeniški shod, ki se ga udeležijo mladeniči iz bistriškega, konjiškega ter tudi šmarskega in ptujskega okraja. Dne 27. t. m. pa bo v ptujskem okraju mladeniški shod. Načinčneje naznani „Slov.“

Gospodar". Za sklep krasnega letošnjega mladeniškega gibanja pa sklicuje Zveza, M. na nedeljo, dne 11. oktobra pri Sv. Juriju na Ščavnici velik mladeniški shod. Udeležili se ga bodo mladeniči Slovenskih gor, Murski poljanci in Prekmurci. Priprave za ta shod so že v teku. Torej že sedaj na agitacijo mladeniči, da bo tudi ta shod krasna slika probujenosti naših slovensko-štajerskih mladeničev! Vsi na delo! Vsi na agitacijo! Vsi na krov! Dne 11. oktobra vsi k Sv. Juriju na Ščavnici!

Mladeniško gibanje v drugih slovenskih deželah. Mladeniči na Kranjskem imajo dne 27. sept. svoj prvi mladeniški shod v Cerkljani (na Notranjskem). — Dne 8. septembra se je vršil v Mirnu na Goriškem mladeniški tečaj, ki se ga je udeležilo nad 1000 mladeničev; pa tudi mladenke, možje in žene so bili zastopani.

Mladeniški tečaj pri Sv. Emi se je zadnje nedelje prelepo izvršil. Prednašali so jurist Ogrizek, bogoslovec Kompolšek, abiturijent Čečko in župnik Gomišček. K novi mladeniški zvezi šentemski je takoj pristopilo 55 mladeničev. Udeležencev tečaja je bilo nad sto. Navdušenje je bilo veliko, zanimanje splošno. Vrlo nabrej, šentemčani!

Cerkvene zadeve.

Župnijski izpit so napravili častiti gospodje: Janez Čemažar, kaplan v Teharjih pri Celju, Al. Gričnik, kaplan pri Sv. Marku niže Ptuja, Andrej Lovrec, kaplan v Hočah pri Mariboru, Melh. Zorko, kaplan v Cirkovcah pri Pragarskem.

Duhovniške vesti. Preč. g. dekan Franc Bohak je imenovan kn. šk. duhovnim svetovalec. Č. g. dr. Franc Lukman je postal profesor moralike na mariborski bogoslovni; na njegovo mesto v Slov. Bistrici pride č. g. Fr. Doberšek.

Jubilejno romanje v Slovenski Lurđ. Čudovito, kako radi naši ljudje romajo. Par dni pred malo Gospojnico je S. K. S. Z. razglasila, da priredi skupno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. In oglasilo se je takoj nad 1000 romarjev. 10. in 11. t. m. je bilo skupaj 1400 štajerskih romarjev pri Mariji na Gorenjskem. Udeležilo se je tudi romanja blizu 20 lavantinskih duhovnikov. Nebo je bilo vedno vedro in se je veselo oziralo na toliko trumo pobožnih Marijinih častilcev. Nobena najmanjša nezgoda se ni pripetila. Vse je bilo veselo in navdušeno. Pozdravil je v četrtek popoldne romarje v Marijinem svetišču naš rojak o. Salezij. Povdarjal je, kako se božja pot pri Mariji Pomagaj od leta do leta povzdiguje in da Marijino Brezje nemara postane naš Slovenski Lurđ. Saj je tudi letos, ko so bili Hrvatje pri lurški Mariji na Francoskem, ravno v istem času kakor tam, tukaj nek 9 letni deček čudovito ozdravel. Po pozdravu so si romarji malo odnočili, potem pa se je pozno v noč spovedovalo. Zjutraj je pridigal znani romarski pridigar č. g. župnik Muršec o Marijinem jubileju. Ob pol 9. uri je pridigal naš organizator in oče mladinske organizacije č. g. župnik Gomišček. Njegov govor je napravil velik utis in je obenem obsegal cel program naše krščansko-socialne organizacije. Slovesno sv. mašo je ob asistenci opravil duhovni svetovalec č. g. župnik Hirti. Po zahvalni pesmi se je med navdušenim petjem valila velika procesija zopet nazaj na kolodvor. Vsem se je bralo veselje iz lica, in komaj so romarji zasedli vlak, se je zopet naprej pelo. Gotovo ostane ta božja pot vsem udeležencem v najlepšem spominu.

Duhovna gredica. K v a t r e. Ravno sedaj imamo kvaterni teden. Kaj so pa kvatre, kakšen namen, pomen in kako zgodovino imajo? Na vsa ta vprašanja naj sledi kratek odgovor. Natančno se ne da določiti zgodovinski začetek kvater, kvaternega tedna in posta. Eni mislijo, da so kvatre obhajali že prvi kristjani za časa apostolov. Natančne in gotove podatke o kvatrah imamo še-le iz 5. stoletja. Za časa papeža Leona I. Velikega (440-461.) so se kristjani v Rimu v sredo, v petek in v soboto prvega tedna v vsakem četrletju postili. In to v Rimu ni bila le pobožna navada, temveč celo dolžnost. S postom so darovali Bogu vsako četrletje in so si prosili božjega blagoslova nad poljske pridelke. To je gotovo hvalevreden namen! A temu se je pridružil še drug namen. Papež Gelazij (492-96.) je namreč začel deliti ravno v kvaternem tednu mašniško po-

svečenje in njemu so sledili njega nasledniki na apostolski stolici. Verniki so pa v kvaternem tednu v postu in v molitvi prosili Boga, da bi poslal v vinograd Gospodov dovolj gorečih delavcev. Vse te namene namreč, da bi se zahvalili za vse prejete dohrote v enem četrletju, da bi si priprosili še novih, in da bi dal Bog svoji cerkvi zadosti vnetih služabnikov — duhovnikov, vse te namene imajo še danes naše kvatre. Zapomnimo si to! In ne pozabimo, posebno v teh burnih in hudih časih moliti za mater cerkev, ne pozabimo posebno poprositi Boga, da pokliče več mladeničev k duhovskemu stanu! Namen kvater vemo. Da se ta namen uresniči, za to pa mi poskrbimo!

Razno blago.

Besedna zastavica.

(Priredila Ema Krajnc).

a	soglasnik,
aaa	strupena žival,
aaaač	moško ime,
ččddeee	znamenje,
eeegggiij	žensko ime,
iiiiiijjjj	trg na Kranjskem,
kkkkllllmmmmmm	— — — — —
mnnnnnooooo	število,
oooprprrrrr	znamenit pesnik,
rssssšššš	mesto,
ttttt	dežela,
uvz	žival,
ž	soglasnik.

Srednja vrsta od zgoraj navzdol in od leve na desno pove ime slovečega pisatelja in pesnika.

Rešitev računske naloge v 19. številki.

Ako zaznamujemo število jabolk, ki jih ima Anica, s črko a, število Nežinih jabolk pa s črko n, potem se izračuna to dvoje neznano število na sledeči način:

$$\begin{aligned} n + 2 &= a \\ a + 2 &= 2n \\ \hline n + 2 + 2 &= 2n \\ n + 4 &= 2n \\ 4 &= 2n - n \\ n &= 4 \\ 4 + 2 &= a \\ a &= 6 \end{aligned}$$

Anica je torej imela 6, Nežika 4 jabolke.

Pravilne rešitve nismo prejeli. Z golj poizkušavanjem so dognali, da ima Anica 14, Neža 10 jabolk sledeči: Antonija Petovar v Radgoni, Franc in Jožefa Fifnja v Berkovcih in Konrad Poš na Koroškem. Da ima Anica 10, Neža 8 jabolk, trdita Slavko Polančič in Jožef Štelcar v Mariboru.

Le vedno dosledno. Sodnik: „Gospica, poklicana ste, da svedočite resnici v razpravi vaše sosedice, a prej so potrebna nekatera uvodna vprašanja. Koliko let ste stara?“ — „Gospod sodnik, prosim, štiriindvajset.“ — „Toliko let ste imela že pred leti, kakor berem v protokolu, ko ste svedočili v neki drugi zadevi.“ — „Seve, gospod sodnik, toda jaz nisem taka, da bi danes rekla tako, za nekoliko dni zopet drugače!“

Sumnja. Zdravnik: „Milostna! Govorenje in kuhanje vam že moram strogo prepovedati!“ Gospa: „Gospod doktor! Vi ste gotovo prijatelj mojega moža!“

Brzobjav!

Mnogo ljudij še ne ve, da sem se že dne 15. marca 1907 z svojo manufakturno in konfekcijsko trgovino v Mariboru iz Gosposke ulice št. 11 „Pri zvezdi“ preselil v staro splošno znano trgovino „Pri škofu“ Gosposka ulica štev. 3, prej Reichenberg. Vabim torej cenjene odjemalce uljudno tudi na zimski nakup. Čisto novo odbrana zaloga blaga kakor: štofi, blago za hlače, barhenti, platno, obleke, srajce po vseh cenah itd.

Velespoštovanjem

Ant. J. Strohmayr
samo Maribor, Gosposka ulica štev. 3,
„Pri škofu“.

Samo pri Antonu Stromayer, Maribor, Gosposka ul. 3 „Pri škofu“.

Samo pri Antonu Stromayer, Maribor, Gosposka ul. 3 „Pri škofu“.

! Pozor !

Najboljše in najcenejše kupite zdaj v manufaktorni trgovini
Ant. Strohmayr v Mariboru, Gosposka ul. 3
„Pri škofu“ prej Reichenberg.

Čisto nova lepo izbrana zaloga blaga po najnižjih cenah.

Črn in moder kamgarn za moške obleke m K 5.—	Otroške obleke " " —60
Loden v vseh barvah " " " " 3-50	Črni predpasniki " " 1-50
Modni štofi v vseh barvah " " " " 3-80	Predpasniki iz druka " " —90
Cajg za hlače močen in debel " " 1-30	Gumasti pasi " " 1—
Volneni štofi za obleke v vseh barvah	Dežniki veliki in močni " " 3—
120 cm široki " " 1—	Satinaste ocedeje 2 sp. " " 8—
Zimski loden za obleke v vseh barvah " " 1-50	Druk " " " " 5-80
Močni barhenti " " " " —44	Konjske plahte " " 2-50
Barhent za spodnja krila 1 m širok " " —80	Flanelaste rjuhe " " 2-30
Druk dvojno širok " " —50	Rokavice par —50
Vojaško platno " " —44	Namizni prti komad 1-20
Rumeno platno za rjuhe 140 cm široko " " —80	Slamnjaki 2 sp. " " 2—
Blago za obrisače " " —36	Žepni robci iz cefirja 1/2 ducata 1—
Židani robci velika izbora komad 1-50	1/2 volneni žepni robci beli " " 1-30
Židane šarpije " " " " 1-30	
Volneni šali " " " " 1-50	
Pleteni robci v vseh barvah " " 2-50	
Ogrinjače " " 3—	
Ženske nogavice črne in pisane, par —50	
Moške nogavice črne in sive, " —38	
Lovske srajce velike in debele komad 1-50	
Turistovske srajce velike in debele " " 2—	
Ženske spodnje hlače, krilce iz barhenta " " 3-50	

Najboljše in najcenejše kupite tudi:

Narejene moške obleke od K 18— naprej
" " zimske suknje od " 8— "
Narejene hlače iz štofa od " 4— "
" " " cajga " " 3— "
Haveloki in pelerine
Narejene otroške štajerske obleke " 8— "
" " usnjate hlače " 2-40 "

Pojasnila o inseratih daje

upravništvo le tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 v.
 Vsaka beseda stane 3 vin.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Služba organista in cerkovnika se odda na Suhi. Prosilec mora biti rokodelec. Lahko bi pomagal tudi pri posojilnici. Oglasi do 1. oktobra na župnijski urad v Zvabeku p. Pliberk. 26

Olje za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Zradne = zavitke

z natisom in brez natisa, vsake velikosti in kakovosti

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zahtevajte brezplačno dopušiljatev mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami.

Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek. **Garancija več let.**

Slika 1/2 nav. velikosti. Nikelnasta Roskopf ura K 3—
" " patent železničarska " 5—
" " Tula z dvema pokrovoma " " 6—
Srebrna remontoir ura " 6-50
" " z dvema pokrovoma " " 8-50
Srebrna Tula remontoir ura z dvema pokrovoma " 12—
Goldin remontoir ura ali jeklo " 4—
Jeklo remontoir ura ploščasta " 6—
Zlato 14 kar. remontoir damske ure " 18—
Zlato 14 kar. remont. gosposke ure " 42—
Ure na nihalo " 5-60
Ure na nihalo z bilom " 7—
Stenske ure " 2—
Budilke " 2-40
Budilke z dvema zvonoma " 2-80
Srebrne verižice " 2—
Zlate 14 kar. verižice " 20—
Zlati 14 kar. prstani " 4—
Novozlati prstani " 3—

Anton Kiffmann, največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. Maribor M 1, Stajersko. 23

Pozor! Citaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih želodca in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

V še tako trdovratnih in zastarelih slučajih kakor: revma, protin, živčne bolezni, glavo in zobobol, bolečine v hrbtu in mišicah, bodljaji, trganje v udih, nogobol, otekline, hvalijo splošno na mnogih klinikah praktično poskušano, od okoli 1000 zdravnikov priporočeno sredstvo, ki takoj prežene bolečine, namreč

Ichtyomentol

pat. v vseh državah. Mnogokrat obdarovano. Učinek nedosežen! Vspeh učarujoč! Nad 15.000 zahval. — Pošilja samo: Kem. laboratorij lekarnarja S. Edelmann v Bohorodczanu (via Lvov) oddelek 35. Poštine prosto od pet steklenic naprej, če se pošlje K 6.—, proti povzetju 20 vin. več, 10 steklenic franko K 10.—, 25 steklenic franko K 23.—. 27